- ऋ ण नि र्दे श -

गेल्या दोन वर्षांपासून रखडत असलेले या संशोधनाचे काम पूर्ण झाले. त्याला आज मूर्त स्वरूप आले. या प्रबंधासाठी मदत करणारे अनेकजण आहेत. त्यांचे ऋण व्यक्त करणे हे मी माझे नैतिक कर्तव्य समजते.

माझ्या मार्गदर्शिका प्रा.डॉ.सुमन पाटील आपल्या अनेक व्यापातून सातत्याने मार्गदर्शन करत राहिल्या. त्यांच्यामुळेच लिखाणाची आवड, उर्मी व प्रेरणा मला मिळाली. त्यांचे व्यक्तिमत्वच मुळी विलक्षण प्रेरणादायी. या व्यक्तिमत्वाचा प्रभाव निश्चितपणे माझ्यावर पडला, व या संशोधनाचे सुरूवातीला ओझे वाटणारे काम एकदम हलके - फुलके झाले.

प्रा.डॉ.कन्हैय्या कुंदप, प्रा.बी.आर.बोळाज, प्रा.सुर्यमाला जाधव, प्रा.बी.पी.पाटील, श्री.डॉ.तानाजीराव पाटील, प्रा.डॉ.अच्युत माने यांचे सहकार्य उल्लेखनीय आहे.

माझे वडील श्री.नागनुरे एन.एस., माझी आई आणि माझे पती श्री.पी.व्ही.पाटील यांची प्रेरणा महत्वाची आहे. त्यांनी सातत्याने पाठपुरावा केला नसता तर हे काम कधीच पूर्ण झाले नसते.

स.गा.म.कॉलेज, कराड, शि.म.बापुजी साळुंखे कॉलेज, कराड, छ.शिवाजी कॉलेज, सातारा, न्यू इंग्लिश स्कूल, हातखंबा, कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, कराड, नगरपालिका वाचनालय, कराड यांचे व येथील प्राध्यापक, ग्रंथपाल व कर्मचारी या सर्वांची मी ऋणी आहे.

या शोध निबंधाचे टंकलेखन श्री.आनंद परांजपे यांनी अचूक व सुवाच्च करून दिले या बद्दल त्यांचेही मी ऋणी आहे.

* * *